

کهن‌الگوی اشخاص در سعادت‌نامهٔ استرآبادی بر اساس نظریهٔ یونگ

واژگان کلیدی

* کهن‌الگو

* نقد کهن‌الگویی

* انگاره‌های اشخاص

* خودآگاه و ناخودآگاه

زینب نوروزعلی* zeynab.noroozali65@yahoo.com

دکترای زبان و ادبیات فارسی

چکیده:

از نمونه‌های صورمثالی یونگی می‌توان به انگاره‌های کهن‌الگویی اشاره کرد که خود شامل اشخاص، موقعیت‌ها و نمادها هستند. در سعادت‌نامهٔ نظام‌الدین استرآبادی از انگارهٔ اشخاص استفاده شده اما تحقیقات کافی در مورد آن صورت نگرفته و بسیاری از زوایای ارزشمند آن پنهان مانده است. لذا با استخراج انگارهٔ اشخاص کهن‌الگویی در این اثر می‌توان کمک شایانی به تفسیر ابیات آن نمود. به نظر می‌رسد نظام‌الدین استرآبادی شناخت عمیق و دقیقی از انگاره‌های کهن‌الگویی داشته و با وجود ناشناخته بودن علم کهن‌الگویی در زمان شاعر آنها را با استفاده از عنصر خیال در فحوای کلام خود به‌طور ویژه‌ای به کار برده است. همچنین انگارهٔ فرشته بالاترین بسامد را دارد و نیز انگارهٔ جوینده فقط مختص شاعر است که جستجو کرده و در نهایت به عرفان رسیده است. نتیجهٔ مطرح شده به روش کتابخانه‌ای به شیوهٔ تحلیلی توصیفی در نتیجه بیان شده است.